

Knihovní řád Virtuální polytechnické knihovny

I. PREAMBULE

Virtuální polytechnická knihovna (dále jen VPK) je kooperační systém knihoven, které se rozhodly společně poskytovat služby typu document delivery uživatelům prostřednictvím technologií internetu, resp. world wide webu. Pro tento účel vybudovaly Souborný katalog VPK, na němž je postavena základní nabídka těchto služeb. Souborný katalog VPK poskytuje informace o dokumentech, které mohou knihovny zúčastněné ve VPK prostřednictvím VPK uživatelů zpřístupnit formou document delivery. SK VPK tedy není plnotextovou databází dokumentů umožňující uživatelům získat dokument na požádání (on-demand). Dokumenty jsou uchovávány v účastnických knihovnách VPK v tradiční (papírové) formě. Jejich mezitímní elektronická kopie bude pořizována VPK pouze dočasně pro účely pohodlnějšího

a rychlejšího doručení uživateli s využitím technologie internetu. Na jejím základě si uživatel zhotoví finální uživatelskou rozmnoženinu, a to dle své volby v elektronické podobě ve formátu netextového souboru nebo v tištěné podobě. Elektronická mezitímní rozmnoženina na zabezpečeném serveru knihovny bude po doručení koncovému uživateli zničena. Knihovna ji nesmí používat k jinému účelu než

k doručení danému jednotlivému koncovému uživateli, a to výhradně pro účely výzkumu a soukromého studia koncového uživatele.

Pokud VPK výjimečně poskytuje uživatelům systémem document delivery kopie dokumentů z elektronické předlohy, je to vždy se souhlasem příslušného majitele autorských práv k databázi či jiných práv k takovému elektronickému dokumentu.

Národní technická knihovna jako Servisní centrum VPK zajišťuje provoz technologií VPK, vedení adresářů – uživatelských kont včetně uzavírání smluv s uživateli VPK.

Virtuální polytechnická knihovna je deklarována jako systém otevřený pro další knihovny a instituce, které se přihlásí k záměrům a cílům výše uvedeným.

II. ÚVOD

Virtuální polytechnická knihovna poskytuje službu dodávání dokumentů nebo jejich kopií z fondů knihoven zúčastněných v systému VPK. Přístup uživatele do VPK je umožněn prostřednictvím uživatelských kont a výběr z fondu VPK je pomocí souborného katalogu časopisů VPK (dále SK VPK). Uživatelská konta jsou webové stránky zřízené pro jednotlivé uživatele. Umožňují uživatelům komunikovat

s knihovnou, objednávat i přijímat služby a hradit poplatky za služby z finančních prostředků vložených jako předplatné na služby.

Knihovny zúčastněné v systému VPK poskytují služby v jednotných časových lhůtách dle Ceníku služeb VPK. Po vyhledání titulu v SK VPK a zadání objednávky

uživatelem systém zařídí odeslání objednávky do příslušné knihovny, která ji vyřídí. Kopie doručované elektronickou cestou jsou uživatelům zpřístupněny na jeho uživatelském kontě, reprografické kopie (klasické xerokopie) jsou uživatelům zasílány běžnou poštou.

Úhrada plateb probíhá automatizovaně odpočtením částek – z tzv. finančních kont, která jsou nedílnou součástí uživatelských kont.

III. ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

1. Základní ustanovení

1.1.1 VPK poskytuje služby typu document delivery, případně další služby, uživatelům individuálním, resp. kolektivním, kteří jsou svým koncovým uživatelem (Koncovým uživatelem se pro potřeby tohoto dokumentu rozumí uživatel, který uzavřel s knihovnou Smlouvu o poskytování služby EDD koncovému uživateli.) pověření k vyřízení objednávky.

1.2 Komunikace uživatele s VPK včetně poskytování služeb probíhá zejména prostřednictvím uživatelského konta VPK, doplňkově se používá elektronická pošta.

1.3 Poskytování služeb je podmíněno zřízením uživatelského konta VPK v Národní technické knihovně – Servisním centru VPK (dále jen SC VPK) a poskytnutím nezbytných osobních údajů pro evidenci uživatelů v databázi uživatelů.

1.4 Služby jsou poskytovány za úhradu (viz Ceník služeb VPK).

2. Uživatelé VPK

2.1 Uživatel služeb – majitel uživatelského konta

Uživatelem služeb VPK, tzn. majitelem uživatelského konta, se může stát fyzická nebo právnická osoba.

- **občan ČR starší 18 let**, způsobilý k právním úkonům, může využívat tyto služby:
 - služby typu document delivery (bez omezení)
 - služby typu electronic document delivery (viz podmínky v kapitole 5.1.1 Knihovního řádu VPK)
- **cizí státní příslušník starší 18 let**, způsobilý k právním úkonům, může využívat tyto služby:
 - služby typu document delivery (bez omezení)
 - služby typu electronic document delivery (pouze po doložení povolení k pobytu maximálně na dobu omezenou platností doloženého dokumentu, dále viz podmínky v kapitole 5.1.1 Knihovního řádu VPK)
- **knihovna**, příp. jiná právnická osoba (dále jen knihovna, resp. zprostředkující knihovna), může využívat tyto služby:
 - služby typu document delivery (využívání služby VPK v rámci meziknihovnických služeb pro své koncové uživatele – fyzické osoby, resp. pro vlastní vnitřní potřebu právnické osoby)
 - služby typu electronic document delivery (pro vlastní koncové uživatele – fyzické osoby, viz podmínky v kapitole 5.1.1 Knihovního řádu VPK)
- **zahraniční knihovna**, může využívat tyto služby:

- služby typu document delivery (využívání služby VPK v rámci meziknihov-ních služeb pro své koncové uživatele, resp. pro vlastní vnitřní potřebu právnické osoby)

Poznámka: pro zpřesnění je zde uvedena část bodu 3.2 c Smlouvy:

„Uživatel nedostává žádná uživatelská práva kromě nevylučného oprávnění nakládat se získanými rozmnoženinami děl, databází a dat pouze pro vlastní osobní potřebu, tj. např. pro potřebu studia, zájmovou činnost aj., nikoli však pro plnění pracovních úkolů, pro podnikání a jiné hospodářské účely, s výjimkou, kdy uživatelem je nevýdělečná knihovna, školské zařízení nebo archiv jako prostředník, využívající tuto službu pro osobní potřebu svého koncového uživatele – fyzickou osobu.“

2.2 Registrace uživatele

Základním předpokladem zaregistrování je podpis dvou exemplářů Smlouvy o užívání adresáře, tzv. uživatelského konta, na zabezpečeném serveru NTK a o využívání služeb kooperačního systému Virtuální polytechnické knihovny (dále jen Smlouva).

Uživatel služeb VPK uzavírá s SC VPK Smlouvu; Smlouva je vystavena na inter-netové adrese VPK <http://www.vpk.cz/> nebo ji na požádání SC VPK zašle e-mailem nebo poštou.

Poznámka: Uživatel služeb VPK nemusí mít průkaz uživatele NTK nebo kterýkoli z dalších účastnických knihoven, pokud od nich současně nevyžaduje poskytování služeb na tento průkaz vázaných. Vlastnictví průkazu uživatele NTK nebo kterýkoli z účastnických knihoven však uživatele neopravňuje k využívání služeb VPK vázaných na zřízení uživatelského konta.

Uživatel VPK (majitel uživatelského konta VPK) je povinen bez zbytečného odkladu ohlásit SC VPK změnu jména, bydliště, příp. změnu dalších údajů uvedených ve Smlouvě. Knihovna je povinna NTK písemně bez zbytečného odkladu ohlásit změnu v osobě nebo osobních údajích pracovníka pověřeného jednáním s VPK a změnu názvu, příp. statutu či adresy knihovny. Pokud uživatel nesplní svou povinnost a neohlásí změnu a NTK bude muset některé údaje sama zjišťovat, je uživatel povinen uhradit výdaje s tím spojené.

Záznam o uživateli vede SC VPK v databázi uživatelů do doby, dokud uživatel neukončí smluvní vztah s VPK a nevyrovná své závazky vůči VPK. Databáze uživatelů je součástí systému VPK a slouží k identifikaci uživatelů služeb – majitelů uživatelských kont. Databázi uživatelů spravuje NTK v souladu českým právním řádem a pravidly Knihovního řádu VPK (viz kapitola 8). NTK garantuje, že osobní údaje uživatele nezpracovává k jiným účelům a v souladu s § 13 zákona č. 101/2000 Sb. chrání tyto údaje před neoprávněným či nahodilým přístupem, zneužitím a jiným neoprávněným využitím.

3. Uživatelské konto

3.1 Uživatelským kontem VPK se rozumí heslem chráněný adresář na zabezpečeném WWW serveru NTK, zřízený na základě smlouvy mezi NTK – SC VPK

a uživatelem zejména za účelem autorskopravní ochrany dokumentů a ochrany uživatele při zpřístupnění výsledků. Adresář je dostupný prostřednictvím speciální

WWW stránky (tzv. hlavní stránky uživatelského konta) pouze po zadání přístupového hesla uživatele. Hlavní stránka uživatelského konta obsahuje nabídku poskytovaných služeb, informace o aktuálním stavu finančního konta, odkaz na přehled vyúčtování dosud poskytnutých služeb.

3.2 Zájemce o užívání služeb VPK požádá SC VPK (osobně, zasláním WWW formuláře, poštou) o zřízení uživatelského konta. NTK – SC VPK založí uživatelské konto po předložení dvou exemplářů Smlouvy.

Po zřízení konta Servisním centrem VPK je uživateli vrácen jeden exemplář Smlouvy podepsaný zplnomocněným zástupcem NTK a zároveň uživatel obdrží identifikační číslo konta, přístupové jméno a heslo, KŘ VPK a Ceník služeb VPK. Vyřizuje-li uživatel založení konta poštou, jsou mu tyto materiály zaslány poštovní zásilkou do vlastních rukou.

3.3 Po zřízení uživatelského konta uživatel složí na své konto finanční částku v Kč na úhradu nutných nákladů na jeho zřízení (viz Ceník služeb VPK). Po složení finanční částky uživatel může využívat služby poskytované prostřednictvím uživatelského konta. Výše první finanční částky vložené na uživatelské konto zcela závisí na uživateli. V případě vyčerpání nebo přečerpání finanční částky na uživatelském kontě se automaticky zastavuje další poskytování služeb do doby, než uživatel zašle další finanční hotovost. SC VPK upozorňuje, že doba, než se finanční hotovost poukázaná převodním příkazem či bankovním převodem objeví na účtu NTK, může činit 1–2 týdny. Finanční hotovost složená uživatelem osobně v NTK bude na finanční konto připsána ihned.

3.4 Uživatelské konto smí být využíváno pouze uživatelem – majitelem uživatelského konta, s nímž byla uzavřena Smlouva. Jeden uživatel může mít vystaveno pouze jedno uživatelské konto.

3.5 Ztrátu přístupového hesla je uživatel povinen neprodleně hlásit e-mailem SC VPK nebo přímo v Návštěvnickém centru NTK. Za vystavení nového přístupového hesla je uživatel povinen uhradit SC VPK stanovený poplatek (viz Ceník služeb VPK).

3.6. Peněžní částku lze na uživatelské konto poukázat:

- osobně v NTK platbou v hotovosti;
- bankovním převodem na běžný účet NTK na základě faktury;
- poštovní poukázkou vydanou NTK na běžný účet NTK;
- bankovním převodem na běžný účet NTK (musí obsahovat variabilní symbol, tj. 67xxxxxx (tj. číslo uživatelského konta) a bankovní spojení: ČNB Praha, č. účtu 10006-8032031/0710); u plateb ze zahraničí je nutné uvádět také IBAN CZ26 0710 0100 0600 0803 2031
- poštovní poukázkou typu A (uživatel doplní příslušné údaje, tj. variabilní symbol a bankovní spojení).

4. Souborný katalog VPK

Souborný katalog Virtuální polytechnické knihovny (SK VPK) je veřejně přístupný automatizovaný knihovní katalog, který obsahuje záznamy odborných časopisů, tématicky zaměřených na techniku, související přírodní a společenské vědy

a medicínu, uchovávaných ve fondech knihoven účastníků VPK. Provozovatelem a správcem je SC VPK.

Součástí SK VPK jsou informace o účastnických knihovnách. Každý záznam SK obsahuje kromě bibliografických údajů také údaje o vlastnících požadovaného dokumentu včetně konkrétních parametrů služeb vztahujících se k danému titulu.

5. Služby VPK

5.1 Služby poskytované prostřednictvím uživatelských kont – obecné zásady

Služby poskytované prostřednictvím uživatelských kont jsou objednávány WWW formulářem z uživatelského konta a hrazeny z finanční hotovosti složené na uživatelském kontě. U každé aktuální objednávky je uvedena informace o tom, v jakém stavu se konkrétní objednávka nachází, např.:

- „zpracovává se“ (objednávka je právě ve zpracování);
- „vyřízeno“ (objednávka byla vyřízena, možno si stáhnout soubor PDF);
- „zpožděno“ (objednávka zatím knihovnou nemůže být vyřízena, bude zpracována později);
- „zamítnuto“ (objednávku nelze splnit, je uveden důvod nesplnění, bude předáno další knihovně);
- „chybné“ (objednávka byla nesprávně zadána, nelze splnit).

V případě, že VPK není schopná zajistit v požadované lhůtě nebo z jiného důvodu (např. dokument není k dispozici) vyřízení objednávky a uživatel nemá zájem o její pozdější dodání nebo zajištění ze zdrojů mimo VPK, je uživatel povinen stisknout odkaz „Odstranit“ (je umístěn v pravém dolním rohu každé objednávky). Pokud jej uživatel nestiskne, znamená to, že objednávka ze strany uživatele trvá a VPK ji vyřídí, jakmile bude požadovaný dokument k dispozici.

Při objednávání kopií je třeba uvést co nejpřesnější údaje o dokumentu, z něhož mají být kopie pořizeny. Pokud by některý z údajů nesouhlasil s údaji uvedenými v dokumentu, musí NTK požadovat upřesnění požadavku, což může znamenat výrazné prodloužení doby, po kterou je objednávka vyřizována.

Poté, co si uživatel převezme vystavené kopie ve stavu „vyřízeno“, je třeba, aby stiskl odkaz „Odstranit“. To je signál pro to, aby vystavené kopie byly odstraněny z hlavní stránky uživatelského konta.

5.1.1 Kopie dodávané elektronickou cestou

Elektronické dodávání dokumentů (dále jen „EDD“) je služba elektronického sdělování děl, ve smyslu § 18 odst. 2 a § 101 odst. 9 písm. f) autorského zákona (zákona č. 121/2000 Sb. v platném znění) prostřednictvím technologií internetu, resp. world wide webu. Dokumenty jsou uchovávány v účastnických knihovnách VPK v tradiční (zpravidla tištěné) formě. Jejich mezitímní rozmnoženina v elektro-nické podobě je pořizována knihovnou pouze pro doručení uživateli s využitím technologie internetu. Na jejím základě si uživatel (vyjma uživatele – právnické osoby) zhotovuje finální uživatelskou rozmnoženinu, a to dle své volby v elektro-nické podobě ve formátu netextového souboru nebo v tištěné podobě. Elektronická mezitímní rozmnoženina na zabezpečeném serveru knihovny je po doručení koncovému uživateli nenávratně zničena. Knihovna ji nesmí používat k jinému účelu než k doručení danému jednotlivému koncovému uživateli, a to výhradně pro účely výzkumu a soukromého studia uživatele.

Uživatel služeb VPK má možnost objednat si z žádaného titulu nalezeného v SK VPK nebo ve fondu účastnických knihoven kopie dodávané elektronickou cestou. Objednávka se podává prostřednictvím WWW formuláře přístupného z SK VPK.

Objednané kopie jsou uživateli zpřístupněny na jeho uživatelském kontě v souboru PDF (záleží na celkové velikosti souboru, který by neměl přesáhnout 1 MB,

v takovém případě bude uživateli zpřístupněno více souborů – dle potřeby). Kopie (dodávané elektronickou cestou) jsou na uživatelském kontě zpřístupněny po dobu jednoho týdne ode dne vystavení.

Kopie dodávané elektronickou cestou nejsou poskytovány všemi účastnickými knihovnami VPK, proto tato služba není u některých titulů nabízena.

5.1.2 Reprografické kopie

Uživatel služeb VPK má možnost objednat si z žádaného titulu nalezeného v SK VPK xerokopie. Objednávka se podává prostřednictvím WWW formuláře přístupného ze SK VPK.

Xerokopie jsou uživateli zasílány poštou vyřizující knihovnou.

5.1.3 Kopie „Current Contents“

Pokud účastnická knihovna VPK poskytuje tuto službu, může si uživatel objednat xerokopie nebo kopie (dodávané elektronickou cestou) obsahu každého nově došlého čísla žádaného periodika. Tato služba se objednává prostřednictvím WWW formuláře přístupného z uživatelského konta. Kopie (dodávané elektronickou cestou) jsou na uživatelském kontě zpřístupněny po dobu jednoho týdne ode dne vystavení.

5.1.4 Výpůjčky a kopie ze zahraničí

Není-li dokument dostupný ve fondech účastnických knihoven, může uživatel VPK požádat o jeho zapůjčení nebo zaslání kopií prostřednictvím mezinárodních mezi-knihovních služeb NTK, NLK a Knihovny AV ČR. Tyto knihovny požadují u kolektivních uživatelů prověření požadavku v databázi KZP – Souborný katalog – zahraniční periodika, resp. SKK – Souborný katalog – knihy v Národní knihovně České republiky + v dostupných online databázích s celonárodní licencí – EIFLDirect, SpringerLink, ProQuest5000. Požadavky podávají uživatelé prostřednictvím WWW formuláře ze svého uživatelského konta.

(NLK vyřizuje maximálně 40 požadavků na kopie článků za měsíc od jednoho uživatele. Výjimku povoluje ředitel knihovny.)

Objednávání dokumentů ze zahraničních knihoven a institucí se řídí platnými předpisy pro oblast mezinárodních meziknihovních služeb.

Mezinárodní meziknihovní služby jsou poskytovány za úhradu dle Ceníku VPK.

5.2 Způsoby vyřízení a obvyklá doba vyřízení požadavků

Dodání / rychlost	Standardní lhůta	Expresní doručení ¹
Poštou	72 hodin	—
Faxem	—	24 hodin
Elektronicky	72 hodin	24 hodin

¹ Expresní služby se týkají jak kopií doručovaných elektronickou cestou, tak i zaslání xerokopií faxem. Ceny za tyto služby obsahují expresní příplatky. Tyto služby poskytují pouze některé účastnické knihovny

Lhůty uvedené u jednotlivých typů služeb jsou lhůtami obvyklými. Pokud je žádaný dokument nedostupný nebo knihovna poskytující službu mimořádně zatížená, oznámí tato knihovna zpoždění služby včetně předpokládaného termínu vyřízení objednávky.

5.3 Úhrada služeb

Po vyřízení požadované služby je automaticky z finančního konta odečtena částka účtovaná za tuto službu (viz Ceník služeb VPK), informaci o provedené úhradě získá uživatel na hlavní stránce svého uživatelského konta.

Je-li finanční konto vyčerpáno, poskytování služeb se automaticky zastavuje.

5.4 Reklamacce služeb

Uživatel je oprávněn reklamovat službu, pokud nebyla provedena v požadované lhůtě, rozsahu či kvalitě, nejpozději do sedmi pracovních dnů od jejího převzetí.

Uživatel zašle reklamaci Servisnímu centru VPK na e-mailovou adresu sc@vpk.cz nebo na e-mailovou adresu digi@techlib.cz. Reklamacce požadavků ze zahraničí se vyřizuje na e-mailové adrese mms@techlib.cz

Pokud by se reklamacce týkala rozsahu objednávky (byl dodán a účtován nižší, resp. vyšší počet kopií), bude uživateli v rámci nápravy účtován skutečný rozsah poskytnuté služby, tzn. bude mu vrácen přeplatek, resp. odečten nedoplatek služby.

5.5 Doporučené technické vybavení uživatele

Pro kvalitní využívání nabízených služeb doporučujeme následující technické vybavení:

- dostatečně výkonný počítač schopný bez problémů pracovat s náročnější grafikou (v případě PC min. 486DX4, nejlépe Pentium, min. 16 MB RAM);
- kvalitní, rychlé připojení k internetu (nutno přenášet velký objem dat – každá strana představuje soubor o velikosti v rozmezí od 100 KB do 1.5 MB podle zvoleného formátu a požadovaného rozlišení), problémy nastávají především u uživatelů, jejichž poskytovatelé připojení k internetu dosud neprovádějí lokální peering s CESNETem – poskytovatelem NTK;
- WWW browser schopný přenášet data v kódovaném tvaru protokolem https (doporučujeme Netscape 3.0 a vyšší, lze použít i Microsoft Internet Explorer 3.0 a vyšší);
- pro kopie formátu PDF Adobe Acrobat Reader (Acrobat Reader je zdarma k dispozici na WWW serveru NTK).

5.6 Důležité upozornění

Upozorňujeme uživatele, kteří budou používat elektronické služby VPK poskytované prostřednictvím uživatelských kont (tj. ze zabezpečeného serveru) z cizího počítače, aby dbali na uzavření WWW prohlížeče při ukončení své práce. WWW prohlížeč si v rámci svého běhu pamatuje navštívené adresy včetně autorizačních relací. Pokud prohlížeč není ukončen a znovu spuštěn (restartován) před příchodem nového uživatele, je možno v rámci jedné relace navštívit stejné adresy bez opětovného zadání přístupového hesla.

6. Práva a povinnosti VPK

6.1 SC VPK ukládá za povinnost Zastupované knihovně v případě porušení smlouvy Koncovým uživatelem, kdy vzniká nositelům práv k autorským dílům škoda, poskytovat DILIA potřebnou součinnost k nápravě, zejména být nápomocna při vymáhání náhrady pro nositele práv vůči Koncovému uživateli.

6.2 SC VPK si vyhrazuje právo průběžně měnit nabídku služeb, aktualizovat ceník a Knihovní řád VPK. Služby (včetně termínů vyhotovení a poplatků) jsou stanoveny v příloze – Knihovním řádu VPK, resp. Ceníku služeb VPK a SC VPK je povinno WWW odkazem uživatele včas upozornit na příslušné změny. Ceník bude aktualizován vzhledem k vývoji cen vstupů (nákladů, energie aj.) na poskytování služeb a inflačnímu vývoji, tedy k objektivním faktorům.

6.3 SC VPK vyvine odpovídající úsilí, aby v obvyklém termínu (dle Knihovního řádu VPK, resp. Ceníku služeb VPK) odpovídajícím podmínkám a typu služeb běžně dostupných v knihovnách a odpovídající ceně vstupů (náklady, energie, odpisy zařízení apod.) zajistilo provedení služby. Tento termín však není závazný, pokud se vyskytnou překážky, jejichž odstranění není v moci VPK. V případě, že SC VPK není schopno službu vykonat ve stanoveném termínu, je povinno o tom uživatele včas informovat uvedením této informace na hlavní stránce uživatelského konta včetně udání závažných důvodů, které brání v poskytnutí objednané (vyžádané) služby, a včetně dotazu, zda objednávka stále platí a po jakou dobu má uživatel o službu zájem.

6.4 SC VPK vyvine odpovídající úsilí (na úrovni běžné péče při poskytování daného typu služby), aby neprodleně zabránilo dalšímu používání uživatelského konta v případě, že vznikne důvodné podezření ze zneužití konta či ohlásí-li to sám uživatel. SC VPK je v takovém případě oprávněno jednostranně zastavit užívání uživatelského konta, zrušit přístupová práva uživatele, popřípadě celý smluvní vztah a vrátit mu zbývající finanční prostředky na uživatelském kontě, nebude-li aplikovat bod 6.5.

6.5 SC VPK nenesे odpovědnost za případné finanční ztráty uživatele, pokud uživatel nedodrží podmínky Smlouvy o užívání adresáře. SC VPK může uživateli pozastavit možnost využívání služeb bez nároku na odškodnění až do doby, kdy bude obnoven stav odpovídající těmto podmínkám. SC VPK je v těchto případech oprávněno žádat náhradu takto vzniklých nákladů (např. manipulační poplatky za zrušení konta) a v závažných případech může odmítnout žádost o znovuzřízení konta. V případě podezření ze zneužití konta a zrušení smlouvy je SC VPK oprávněno pozastavit vrácení zbývajících finančních prostředků na uživatelském kontě do vyšetření případu a dále je oprávněno si z těchto finančních prostředků pokrýt případné škody, které by mu vznikly.

6.6 SC VPK je povinno na požádání a za příslušný poplatek vyhotovit přehled čerpání konta za určité období, nejdéle však roční; starší údaje (max. však do tří let zpětně) je SC VPK povinno na požádání a za poplatek vyhledat ve svých archivech.

6.7 SC VPK je povinno v dohodnutém termínu, jinak nejdéle do 10 dnů od doručení písemného oznámení uživatele, na žádost uživatele zrušit konto. SC VPK je dále povinno vrátit nevyčerpanou částku s tím, že ji nejpozději do 10 dnů odešle na adresu uživatele uvedenou ve smlouvě, popř. na jeho žádost ji odešle na jím uvedený účet. Manipulační poplatek za zrušení uživatelského konta a vrácení finanční hotovosti bude účtován dle platného Ceníku služeb VPK. K manipulačnímu poplatku budou připočteny rovněž bankovní poplatky. Tyto poplatky budou odečteny od nevyčerpané částky. V případě podezření ze zneužití konta (viz bod

3.1.c) zruší SC VPK konto neprodleně s možností pozastavit vrácení zbývající částky podle bodu 6.4.

6.8 V případě zaslání částky do zahraničí bude zůstatek v Kč nejdéle do 20 dnů od doručení písemného oznámení uživatele o zrušení konta zaslán v dohodnuté zahraniční měně, na kterou bude převeden směnným kurzem devizového trhu platným ke dni převodu.

6.9 Provoz systému VPK může být omezen nebo přerušen z důvodů nezbytné technické a softwarové údržby, případně z jiných závažných důvodů.

7. Práva a povinnosti uživatele služeb VPK

7.1 Uživatel služeb VPK je oprávněn využívat uživatelské konto VPK za podmínek dohodnutých ve Smlouvě. Uživatel služeb VPK se zavazuje, že neposkytne přístupové heslo svého uživatelského konta další osobě. Poruší-li tento zákaz, odpovídá za veškerou škodu, která tím vznikne. Uživatel je dále povinen dodržovat ustanovení KŘ VPK.

7.2 Uživatel se zavazuje nakládat s rozmnoženinami autorských děl, databází a dat získaných prostřednictvím služeb SC VPK v souladu s autorským zákonem (Zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském ... a o změně některých zákonů, který nabyl účinnosti 1. 12. 2000). Uživatel nedostává žádná užívací práva kromě nevýlučného oprávnění nakládat se získanými rozmnoženinami děl, databází a dat pouze pro vlastní osobní potřebu, tj. např. pro potřebu studia, zájmovou činnost aj., nikoli však pro plnění pracovních úkolů, pro podnikání a jiné hospodářské účely, s výjimkou, kdy uživatelem je nevýdělečná knihovna, školské zařízení nebo archiv jako prostředník, využívající tuto službu pro osobní potřebu svého koncového uživatele – fyzickou osobu.

7.3 Uživatel je oprávněn si z knihovnou poskytnuté elektronické rozmnoženiny zhotovit finální uživatelskou rozmnoženinu, a to dle jeho volby v elektronické podobě ve formátu netextového souboru nebo v tištěné podobě. Uživatel je po zpřístupnění rozmnoženiny povinen z této elektronické mezitímní podoby zasláního dokumentu zhotovit finální uživatelskou rozmnoženinu nejdéle do jednoho týdne od jejího doručení. Pokud to ze závažných důvodů nemohl učinit (nemoc, služební cesta aj.), SC VPK na jeho výslovnou žádost elektronickou podobu dokumentu bude archivovat a v dohodnutou dobu znovu zašle na uživatelské konto, aniž by uživatel platil nové poplatky.

7.4 Uživatel nesmí dále kopírovat, upravovat či jinak modifikovat, překládat nebo jakkoliv šířit získané rozmnoženiny autorských děl nebo dat, s výjimkou případů, kdy je to výslovně povoleno příslušným zákonem. Uživatel nese výlučnou odpovědnost za porušení autorského zákona či jiných právních předpisů a je si vědom všech možných důsledků takového protiprávního jednání včetně náhrady škod, které by SC VPK z jeho protiprávního jednání vznikly.

7.5 Uživatel je srozuměn s tím, že účelem poskytování těchto služeb není dodávka informací, databází nebo dat, ale technické usnadnění přístupu k dokumentu, a proto SC VPK za obsahové vady zasláních dokumentů neodpovídá a pokud uživatel převezme rozmnoženinu díla nebo dat, která jsou z obsahového hlediska v rozporu se zákonem, aniž k tomu došlo jednáním knihovny, bude odpovědnost za porušení zákona řešena stejně, jako kdyby si tuto rozmnoženinu zhotovil sám přímo z papírové předlohy bez mezitímní elektronické podoby. Pokud však kterákoliv knihovna ze systému VPK při pořizování rozmnoženiny poruší zákon, bude za

takovéto jednání sama odpovědná. SC VPK, resp. účastnická knihovna poskytující službu ze systému VPK jsou odpovědné za technickou (nikoliv obsahovou) vadu doručeného dokumentu (špatně vyhotovená kopie aj.).

7.6 Uživatel souhlasí s tím, že z důvodů vyšší ochrany autorů či jiných držitelů autorských práv k dokumentu může být na zaslané rozmnoženině připojena informace, že byla vytvořena pro osobní potřebu uživatele s uvedením jeho jména a příjmení a že k jinému účelu jí nesmí být využita (vzhledem k tomu, že jiné osobě tato rozmnoženina nesmí být předána, nepřipadá ani v úvahu, že by mohla být jinou osobou legálně využita), pokud by k tomu došlo, je za to uživatel plně odpovědný.

7.7 Uživatel dále souhlasí s tím, že Zastupovaná knihovna může v rozsahu potřebném pro plnění závazků ze Smlouvy o užívání služby EDD a z kolektivní smlouvy o užití autorských děl zpřístupňováním díla knihovnou jednotlivcům ze strany veřejnosti na požádání podle § 18 odst. 2 AZ pro účely výzkumu a soukromého studia poskytnout osobní údaje o uživateli DILIA.

7.8 Uživatel služeb VPK je povinen SC VPK okamžitě ohlásit podezření či jakýkoliv pokus o zneužití svého konta.

7.9 Uživatel je oprávněn ve lhůtě (dané typem služby) reklamovat vady služby, a pokud k nápravě nedojde v požadované kvalitě, rozsahu a stanovené lhůtě (uvedené v Ceníku služeb VPK – Příloha I), je SC VPK povinno vrátit finanční částku, která byla odečtena z konta po vykonání služby.

7.10 V případě porušení uvedených povinností je uživatel srozuměn s tím, že bude jeho uživatelské konto zrušeno a částka na něm zbývajících mu bude vrácena po úhradě škody či jiné újmy, kterou z toho SC VPK utrpělo, a že bude případně postižen podle platných právních předpisů, zejména k plné náhradě škody nebo jiné újmy.

7.11 Reklamace a stížnosti, které souvisejí s používáním služeb VPK, návrhy na zlepšení služeb a další dotazy může uživatel zaslat na e-mailovou adresu sc@vpk.cz nebo digi@techlib.cz.

7.12 V souladu s Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (GDPR) má uživatel právo na výpis záznamu o něm vedeného v databázi uživatelů. SC VPK je povinno poskytnout uživateli na základě jeho žádosti informace o osobních údajích o uživateli zpracovávaných formou výpisu záznamu o uživateli, a to jednou za rok bezplatně, jinak kdykoli za úhradu 25,- Kč. Forma a podání žádosti jsou podrobně popsány v kapitole 8.4.

8. Ochrana osobních údajů uživatelů systému VPK

Národní technická knihovna jako Servisní centrum VPK (dále jen SC VPK) je správcem osobních údajů ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (dále jen GDPR).

Osobním údajem je jakákoliv informace, která se týká konkrétní osoby (subjektu údajů), jejíž identitu lze z osobních údajů přímo či nepřímo zjistit. V podmínkách VPK to jsou zejména kontaktní a identifikační údaje zákazníka nebo údaje o jeho požadavcích či peněžních transakcích.

SC VPK postupuje při zpracování osobních údajů podle zákona a Knihovního řádu VPK (dále jen KŘ VPK) a dalších obecně závazných předpisů. Osobní údaje jsou zpracovávány vlastními zaměstnanci NTK manuálním a automatizovaným způsobem. SC VPK zpracovává pouze pravdivé a přesné osobní údaje, které za tím účelem ověřuje.

8.1 Osobní údaje, které SC VPK shromažďuje a zpracovává

Kategorie uchování osobních údajů	Popis
základní identifikační údaje	jméno a příjmení
	adresa trvalého pobytu
	IČO/DIČ
kontaktní údaje	korespondenční adresa
	e-mailová adresa
	telefon
další nepovinné údaje	akademické tituly
historie objednávek	údaje o zadání a vyřízení (popř. zamítnutí) objednávky
přehled finančních transakcí	údaje o provedených finančních transakcích za realizované objednávky

8.2 Účel shromažďování údajů

- poskytovat kvalitní služby zákazníkům tím, že SC VPK či vyřizující knihovna může účinně kontaktovat zákazníka v případech vymezených KŘ VPK nebo v případech, kdy si to zákazník sám vyžádá;
- plnit povinnost vést přesnou evidenci o všech transakcích realizovaných ve vztahu k zákazníkovi, tj. o kladně vyřízených požadavcích, s nimiž je svázána finanční transakce v podobě platby za dodanou službu;
- provádět kontroly jakosti realizovaných služeb a důslednou kontrolu příčin reklamací zákazníka;
- vést v anonymizované formě statistickou evidenci realizovaných požadavků z pozice NTK i VPK; shromažďovat data o požadovaných dokumentech a přispívat tak ke zkvalitnění akvizičního procesu nejen v NTK, ale napříč spolupracujícími knihovnami, které jsou součástí systému VPK;
- plnit archivační povinnost v délce 3 let počínaje 1. lednem následujícího roku (lhůtu určuje Spisový a skartační řád NTK)
- plnit další povinnosti uložené NTK obecně závaznými předpisy, zejména:
 - zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (knihovní zákon),

- zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů,
- zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů

8.3 Lhůty a způsob uchování a zpracování dat

SC VPK shromažďuje a zpracovává osobní údaje na základě právního důvodu, kterým je plnění smlouvy. Poskytnutí osobních údajů uživatele je požadováno pouze v nezbytném rozsahu a to takovém, aby bylo možno naplnit smlouvu o poskytování služeb dodáváním dokumentů. Data jsou uchovávána výhradně po nezbytnou dobu (osobní údaje v databázi uživatelů po dobu platnosti konta; osobní údaje

v objednávkách po dobu 3 kalendářních let počínaje 1. lednem následujícího roku). Knihovna jako veřejnoprávní původce vede spisovou službu a vydala spisový

a skartační plán, který upravuje skartační lhůty, což je doba, během níž musí být dokumenty uloženy u původce. Vedení spisové služby je plněním úkolu ve veřejném zájmu. SC VPK, které je součástí Národní technické knihovny, je vázáno povinnostmi archivovat veškeré požadavky spojené s finančními transakcemi dle Spisového

a skartačního řádu NTK. Ten nařizuje evidovat tyto údaje po dobu 3 let; tato lhůta se začíná počítat od 1. ledna následujícího roku. Papírové objednávky jsou poté skartovány, požadavky vedené v databázích jednotlivých agend jsou anonymizovány tak, aby sloužily pouze jako statistické podklady pro akviziční procesy či sledování dlouhodobých trendů ve vývoji služeb.

Písemné smlouvy s osobními daty zákazníků jsou v NTK uchovávány po dobu existence konta uživatele ve VPK. Poté jsou skartovány. Přístup k těmto písemnostem je omezen pouze na zaměstnance NTK, kteří s písemnostmi pracují v rámci svých pracovních povinností. V databázi uživatelů, která je součástí SC VPK, jsou veškeré osobní údaje vymazány, konto je anonymizováno.

Údaje o peněžitých transakcích mezi SC VPK a uživatelem jsou uchovávány dle platné legislativy a pokynů MŠMT zveřejněných na www.msmt.cz.

8.4 Práva uživatelů

Fyzická osoba, která uzavřela s SC VPK smlouvu o využívání služeb VPK, má ze zákona tato práva:

Právo na přístup

Každý uživatel systému VPK má právo požádat o přístup ke svým osobním údajům, které SC VPK zpracovává. Základní přehled údajů je možno získat z konta ve VPK (Přehled zadaných požadavků; Výpis z účtu; Nastavení). Subjekt údajů má oprávnění ptát se na konkrétní údaje, ale může žádat i seznam veškerých zpracovávaných údajů, tedy nejen těch, které sám poskytl, ale i těch, které později z jeho činnosti vyplynuly. Žádost ve formě vyplněného formuláře musí uživatel podat osobně tak, aby mohla být pracovníkem Národní technické knihovny ověřena jeho totožnost. První výpis poskytuje SC VPK zdarma do 30 dnů od podání žádosti a potřebného ověření totožnosti žadatele. Veškeré žádosti z této oblasti vyřizuje pověřená odpovědná osoba Národní technické knihovny.

Právo na přenositelnost

Některé osobní údaje má uživatel právo získat elektronicky ve strojově čitelném formátu, tj. takovém, který umožňuje fulltextové vyhledávání. Smyslem práva na přenositelnost je přenesení osobních údajů z jednoho IT prostředí do jiného. V současné době však není export uživatelem určených údajů realizovatelný.

Právo na aktuálnost, přesnost a úpravu údajů

Provozovatel SC VPK vyhoví uživateli, pokud žádá opravu svého osobního údaje. Zároveň dbá na to, aby chyby v evidenci osobních údajů uživatelů nevznikaly nepozorností zaměstnanců pověřených zpracováním těchto údajů. SC VPK neodpovídá za nepřesnost, pokud uživatel poskytl nepřesné údaje nebo je při změně neaktualizoval, resp. nepožádal o jejich aktualizaci v databázi uživatelů VPK.

Právo na výmaz

Osobní údaje uchovává provozovatel SC VPK pouze po dobu, po kterou jsou nezbytné pro naplnění stanoveného účelu a zákonné povinnosti. Poté jsou v souladu se skartačními lhůtami uvedenými v odst. 3 zlikvidována či anonymizována, aniž o to uživatel musí žádat.

Uživatel má právo žádat o výmaz osobních údajů, které o něm systém VPK uchovává. Žádosti provozovatel SC VPK vyhoví pouze v tom rozsahu, který mu umožňuje zákon. Pokud může SC VPK žádosti uživatele vyhovět, provede anonymizaci, tj. z objednávkového formuláře vymaže veškeré údaje, které by mohly sloužit k identifikaci dané osoby. Žádost musí mít podobu vyplněného formuláře doručeného osobně do NTK subjektem údajů.

8.5 Zpracování jinými subjekty

Osobní údaje uživatele budou v odůvodněných případech předány třetí straně (tj. spolupracující knihovně) za účelem subdodávky služby, tj. poskytnutí požadované služby z jejích fondů.

Ochrana osobních údajů zákazníků je v tomto případě zajištěna v souladu s platnými předpisy českého právního řádu a Dodatkem Provozního řádu VPK, tj. smlouvou mezi NTK jako Servisním centrem VPK a spolupracující účastnickou knihovnou, o ochraně osobních údajů a jejich zpracování a uchování. Seznam účastnických knihoven, které do systému VPK poskytují služby, je uveden na adrese https://www.techlib.cz/cs/2892-virtualni-polytechnicka-knihovna#tab_list.

Osobní údaje zákazníků se ukládají na zabezpečeném serveru NTK pouze po dobu nezbytnou pro účely, pro které jsou zpracovávány, a je s nimi nakládáno způsobem, který zajistí náležité zabezpečení osobních údajů.

8.6 Vyřizování žádostí uživatelů týkajících se jejich osobních údajů

NTK jako Servisní centrum VPK odpovídá za škodu, která mohla porušením povinností definovaných Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (GDPR) vzniknout třetí straně. Zjistí-li zákazník, že došlo k porušení povinností ze strany SC VPK, má právo žádat NTK jako SC VPK o neprodlenou nápravu, případně se obrátit na Úřad pro ochranu osobních údajů se žádostí o zajištění opatření

k nápravě. Podnět k nápravě, dotazy či stížnosti je možné směřovat i přímo na Národní technickou knihovnu jako Servisní centrum VPK.

9. Zbavení práv užívat služby VPK

Uživatel služeb VPK, který poruší své povinnosti uložené mu Knihovním řádem VPK, k jehož dodržování se svým podpisem zavázal, může být zbaven práva užívat služby VPK na dobu určitou nebo trvale.

V. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Platnost Knihovního řádu VPK

Tento Knihovní řád VPK nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2020.

ředitel NTK

Ing. **Martin Svoboda** v.r.